

Oponentský posudek na bakalářskou práci Vojtěcha Černého „Religiozita hnutí Duhová rodina v kontextu českých hodnotových orientací“

Mgr. Jana Kružíková, Ph.D.

Cílem předložené práce je jednak srovnat religiozitu hnutí Duhová rodina s religiozitou celku obyvatel a religiozitou vysokoškoláků a jednak religiozitu hnutí Duhová rodina podrobněji charakterizovat, a tím ji včlenit do kontextu ostatních sociálních a náboženských hnutí. Při plnění prvního úkolu student vychází z výzkumu ing. Prudkého, jenž aplikuje právě na hnutí Duhová rodina; provádí mezi členy hnutí Duhová rodina terénní výzkum a výsledky tohoto kvantitativního šetření srovnává s výsledky výzkumu provedeného mezi vysokoškoláky a v populaci ČR. V druhé části své práce student interpretuje výsledky kvalitativního výzkumu, tj. devíti rozhovorů, které vedl s členy hnutí Duhová rodina a které se týkaly především rozumění a chápání základních pojmů, jež se objevovaly v dotaznících kvantitativního šetření.

Na předložené práci oceňuji především její velmi dobré teoretické zakotvení (autor vymezuje a charakterizuje všechny základní pojmy, kterých užívá; popisuje, jak jsou chápány a jak je s nimi pracováno v různých sociologických a antropologických teoriích) a logickou strukturu bakalářské práce (práce je vyhovující po formální stránce, je vyvážená, klade si přiměřené cíle).

Naopak lze práci vytknout, že (jak sám autor na str. 33 připouští) vzorek není reprezentativní a dostatečně velký: „V rámci vlastního kvantitativního šetření jsme vytvořili vzorek Duhových (N = 50). Vzhledem k nestabilitě populace nebyl uplatněn ani žádný specifický postup konstrukce vzorku. Respondentem byl každý, kdo byl ochoten vypovídat. Proto tento výzkum zůstává nadále spíše sondou a ze statistického hlediska nemůžeme přesně určit spolehlivost našich závěrů. Všechny zjištění jsou proto v zásadě platná pouze pro náš vzorek.“

Další má připomínka se týká neúplnosti při citování. Hlavním pramenem, z něhož autor čerpá při charakteristice hnutí Duhová rodina, je jakési dílo od Nimana z r. 1997, které autor bohužel zapomněl zařadit do seznamu literatury, takže není zřejmý ani jeho název. Totéž se týká odkazu na Dorotíkovou (str. 6) a Clyde Kluckhohna (str. 7). Citace také vykazují jistou nejednotnost (někdy autor mezi rok vydání a stránkami, z nichž cituje, vkládá dvojtečky, někdy čárku, někdy nic).

Ráda bych, aby student u ústní části obhajoby bakalářské práce zodpověděl, proč větší odmítání výroku „Život má smysl, protože existuje Bůh“ mezi vysokoškoláky na str. 46 interpretuje jako větší religiozitu vysokoškoláků a ne např. tak, že podle vysokoškoláků může smysl života zajistit nejen Bůh, ale i něco jiného.

Bakalářskou práci Vojtěcha Černého navrhuji přijmout a hodnotit 40 body.